

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

I. Aen-Merckinghe. Op de ketterije der Iacobiten, ende Armeniers.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

lijck dat desen byzef valscheijck wiert toegheschreven aen Epiphanius; ende soo desen byzef / die wy nu booz hebben / de selve materie raecht / soo moet alle ghesont verstant hier upt bonnissen / dat hy (namelijck aengaende dit verhael vande beelden) mede versiert / ende van de ketterg vanden der beelden / gheschreven is.

Ten tweeden. Den H. Hieronymus, die den byzef Epiphanius gheschreven aen Ioannes Bisschop van Ierusalem, upt het gr'eyc overgheset heeft in't latijn / en weet van dit verhael niet te spreken / waer upt blijkt / dat het ouwaerachtigh is / ende vande ketterg daer by gheboeght.

Alsoo en heeft D. Cabeljau, upt Epiphanius niet konen goet doen / dat wy in t'eeren van onse beelden / ghelijck sijn aen de Carpocratiten. Wat boozders de beelden / raecht vande H. Lucas gheschildert / en is hier geen plaetse de selve te verdedigen.

I. AEN-MERCKINGHE.

Op de ketterije der Iacobiten, ende Armeniers.

Over dese secte vallen d'ijc vraghen. De eerste, of sy beelden ghemaect hebben van Godt den vader / ende vanden H. Gheest: de tweede, of sy om dese oorzake sijn verdoemt als ketterg: De derde, of sy oock beelden vanden Sonne hebben ghehad?

Wat de eerste questie belanght / Nicephorus *lib. 18. cap. 53.* seght met klare woorden / dat sy de beelden maecten vanden Vader, ende den H. Gheest. Dit nemen wy dan aen.

Op de tweede vraghe antwoort D. Cabeljau, dat sae / te weten dat Nicephorus, om het maeken vande beelden des Vaders / ende des H. Gheests haer stelt onder de ketterg. Want hy seyt in sijn Memo-

ry-bœeck Pag. 255. Dat het *Nicephorus* als kettersch verfoeyde, leyt klaer:

Item. Ick hebbe de man ghenoeft by wie, ende waer het maken van soodanighe beelden wert kettersch verklaert.

Ick segghe dat neen: Want *Nicephorus* seght alleen / dat dit ongherymt was: *Du* / de wijle daer beele dinghen sijn / die wel ongherymt sijn / als oncuysheyt / leughentale &c. Ende nochtans niet kettersch en sijn / soo en volghet het dan niet / dat *Nicephorus* by de *Iacobiten*, het maken bande beelden des *Daders* / ende des *H. Gheests* / veroorzdeelt als kettersch / om dat hy seght / dat dit ongherymt is.

Vraeght ghy my / waerom dat *Nicephorus* dan / de *Iacobiten* rekent onder de ketters / dat sullen wy hier nae datelyck hooren.

Maer / indien ghy my seght / ghenomen het niet kettersch en waer / t'is immers berispelijck, ende ongherymt, dien volghens sijn de *Roomsche* daer over te berispen.

Ick antwoorde ten eersten, dat het ooghemerck van *D. Cabeljau* was / soo blyckt upt het opschrift van't 39. Capittel der *Catholijcke waerheyt*, ongher t'overtuighen van ketterij; hy soo berredan / het selve maer ongherymt is / ende niet kettersch / soo en heeft *D. Cabeljau* sijn ooghemerck niet ghetrest.

Ick antwoorde ten tweeden, dat het oock selve niet ongherymt is. Want al hoe wel ick *Nicephorus* gheloove/aengaende de daer selve / soo en kan ick nochtans niet aen nemen sijne reden / om de welke hy / dit maken bande beelden des *Daders* / ende des *H. Gheests* / booz ongherymt hout.

Sijne reden (die ick oock ghestelt hebbe in mijn staeltje Pag. 212.) is dese: De beelden, seyt hy / moeten wesen van lichamen die ghesien ende omgheschreven konen worden, ende niet van dinghen die niet ghesien ende niet verstaen konen worden.

Ick segghe dat dit eene ongherymde reden is /
jae

fae niet ghelijckformigh met de schriftuer / ober-
 sulckx / dat Nicephorus ongherpindelijck spreect /
 ende teghen schrifture als hy seyt dat het beris-
 pelijck is de beelden banden vader ende banden
 h. Gheest te maken / om dat sy onsielijck sijn:
 verbolghens en moet sijne leersinghe niet aenghe-
 nomen worden / dies te min / om dat ick bebinde
 hy Bellarminus, ende Possevinus (ghelijck ick doock in
 mijn staetje hebbe aengheteekent Pag. 211.) dat dese
 Nicephorus in veele andere stucken is ketterich
 gheweest / ofte van gheen ghesont gheboelen:
 Dat hy mede in dit stuck soo gheweest is / blijkt /
 dat hy seyt dat men gheene dinghen en magh
 updrucken die onsielijck sijn / daer hy nochtans
 wel kost weten / dat Godt selve *Exodi 25.* ende 3.
Reg. 6. heeft doen maken beelden van Enghelen /
 de welke nochtans oock onsielijck sijn.

Wp weten wel dat men eenen gheest niet en
 kan updrucken met beelden / soo hy is in sijn sel-
 ven / ofte in sijn eghen wesen / ende substantie /
 (ende soo wanneer dat hy gheschildert wort / men
 magh niet segghen / dat is sijn wesen ofte sub-
 stantie) maer wel met afghelcende ghedaenten /
 de welke passen op sijne eghendommen; hy
 exempel: Eenen gheest is snel / waerom en mach-
 men dese snelheyt niet updrucken met vleughe-
 len; eenen gheest en kan noyt verouderen / waer-
 om en maghmen dese seught niet updrucken
 door de ghedaente van een Jonghman; &c. Im-
 mers Godt selve heeft beelden doen maken van
 Enghelen al hoe wel sy onsielijck sijn / soo en
 deught dan de reden niet van Nicephorus, als hy
 seyt / dat men daerom gheene beelden maken en
 magh banden Vader / ende den h. Gheest / om dat
 sy onsielijck sijn.

Hier op seyt D. Cabeljau, in sijn Memory-boeck
parte 2. pag. 643. Van de Enghelen een ghevolgh te maken
 tot Godt, en bestaet in gheen reden: om dat de Enghelen
 wel zijn gheestelijke onzichtbare wesens, maer van be-
 paelde heerlijckheyt, in welckers afmalinghe, nae het
 voor-

voorschrift des Heeren, gheen perijkel en is, dat daer door hare eere sal vermindert worden; daer de godtheyt daer en teghen is oneyndigh, van onbepaalde heerlijckheyt, &c.

Wat doet dat hier te propooste? wy en bzaeghen niet / of men gheene beelden Gods en magh maken om dat hy oneyndigh / ende onbepaelt is / maer om dat hy onsenlyck is / t'welck de reden was van Nicephorus. Nu vinden wy in schryfture / dat Godt beelden heeft doen maken van dinghen / die onsenlyck sijn : Ergo de reden van Nicephorus en kan niet bestaen; voorder dan en bestaet oock niet / als hy het maken vande beelden des Daders / ende des H. Gheests boozongherpmt hont / om dat sy onsenlyck sijn : anders en wil ick niet hebben.

Maer D. Cabeljau bzaeght : Indien het de Roomsche vry staet haer op desen Nicephorus dickmael te beroepen, ghelijck men met de stucken thoonen kan, in meer dan hondert plaetsen van Bellarmyn ende andere gheschiedt te sijn : Waerom ons dan qualijck afghenomen dat wy den selven teghen haer eens inbrenghen?

Deze bzaeghe is licht te beantwoorden: Want daer wy sien dat desen Antheur in sijne leerdinghen over-een-komt met het gheboelen vande heele Kercke / wie sal ons onghelijck gheben / dat wy sijne leeringhen aen nemen? maer wie en sal ons oock niet prijsen als wy hem in die stucken berwerpen / in de welke hy afwijckt van dat gheboelen / ja eene reden boozstelt / die niet ghelijcksoemigh en is aen de Schryfture: dit bevinden wy / als hy spreekt van het maken van de beelden des Daders / ende des H. Gheests / wat wonder dan dat wy hem hier inne berwerpen / ende niet en willen acubeerden / wanneer hy teghen ons van Partije wort boozghestelt?

P. Hazart, seght D. Cabeljau en heeft niemant konen noemen, uyt de rechtinnighe van die oude tijdt, die Nicephorus daer in teghen ghesproken heeft.

Wat ick dit niet ghedaen hebbe dat is waer / t'en

ten was oock niet noodigh: dat ick het selve niet en hebbe konen doen / dat is ontwaerachtigh.

Wat was het van noode hem op die tijden te ghen te spreken / ghemerckt dat sijne dwaelinghe wiert wederlept met de ghewoonte vande oude Kercke / ende ghetuyghenissen van volle Concillen:

Voor eerst, wort dese ghewoonte nuytghedrukt in het Concillie van Constantinopelen, onder den Keyser Iustinianus, in't jaer 536. met dese woorden. Severus den ketter, heeft sich vervoordert, wech te nemen de goude, ende silvere duyven, in ghedaente vanden H. Gheest, de welcke hinghen boven de heylighe Vonten, ende Auraeren, segghende: dat men den H. Gheest niet en moet noemen onder de ghedaente van een duyve. Met wie wilt het Partije hier houdene met den vuplen ketter Severus? dat moghen wy wel lijden; of wel met het Concillie / ende de gewoonte vande rechtsinnige Kercke? Soo moet hy dan Nicephorus nootsakelijck afballen / ende verwerpen / als hy seyt dat men de beelden vanden H. Gheest niet en magh maken; want dit strijdt teghen de ghewoonte vande eerste Kercke / ende teghen de approbatie van dit Concillie.

Ten tweeden, Het Concillie van Nicéen het tweede / onder den Paus Adrianus I. *Actione 5.* In't jaer 787. seght met dupdelijcke woorden / dat de Vaders voor goet hebben ghehouden de duyven, ghemaect in den naem des H. Gheests.

Wat wilt ghy noch meer? is die ghewoonte / neghen hondert jaren vooz de tijden Nicephori ghepleeght / ende de bevestinghe der selve van heele Concillen niet ghenoech om te segghen / dat de Rechtsinnige Kercke vande oude tijden Nicephorus heeft teghensproken / ende dien volghens dat men hem in dit stuck behoort te verwerpen?

Hier teghen soude D. Cabeljau gheern bewijzen / dat het gheboelen van Nicephorus, aengacnde het verwerpen vande beelden des Vaders / ende des H.

H. Gheest^s ober-een-komt met het ghemeen gheboelen bande Kercke ten dien tijde : Hy brenghet tot sijn boozdeel een hylf van Gregorius II. gheschreven aen Leo Isaurus, in den welcken hy onder ander soo spreekt : Waerom en schilderen wy niet, ende stellen voor ooghen de Vader onses Heeren Iesu Christi? Om dat wy hem wie hy is, niet en kennen, en dat de nature Godts niet en kan voorghestelt, nochte afghemaelt worden.

Wat is hier teghen ons? Voor eerst, dese Paus en seght niet/ soo als Nicephorus doet/ dat het ongherymt is/de beelden des Vaders te maken/maer hy seght alleen dat men sijn Nature/ soo sy is in haer selven/niet en kan updrucken/dat segghen wy mede: hier upt en volghet niet dat men de selve niet en magh updrucken dooz eenighe ghelijckenissen/ ofte ghedaenten / namelijk in de welcke Godt selve / sich aen de menschen verthoont heeft; Soo als Baronius oock wel bemerckt op den kant.

Ten tweeden. Dese Paus en seyt niet / dat het of ketterisch / ofte ongheoorloft is / soodanighe beelden te maken / want hy en spreekt van gheen Moghen, maer van Konen alleen/segghende opentlijck / dat men de nature Godts niet en kan voorstellen / ofte afmaelen / hy en spreekt van gheen moghen. Wat ober-een-komste is hier van desen Paus met Nicephorus? Gregorius en spreekt van gheen ongherymtheyt / Nicephorus seght plat dat het ongherymt is : Gregorius en seght niet dat men sulckx niet en magh doen / Nicephorus seght dat het ongheoorloft is : Oste tuden D. Cabeljau wil segghen / dat sy alle beyde segghen / dat men het goddelijck wesen selve / niet en kan updrucken / dat stemmen wy gheerne toe ; maer dit is buyten propoost / de questie is hier / of men den Vader / ende den H. Gheest mach updrucken / in eenighe andere ghedaenten / om te verroonen / de epgghendommen van hare nature

Maer

Maer D. Cabeljan meent dat hy wonderlijck triumpheert met de aen-merckinghe die Baronius over desen bytes Gregorij heeft gheset op den kant / op t'jaer Christi 626. Laet ons die hoozen: Naderhandt, seght / *Baronius*, is in t'ghebruyck ghekommen, dat in de Kercke, Godt de Vader, Soon, ende H, Gheest, gheschilfert wert.

Hier op seght D. Cabeljan, dat is in der daet soo veel als of hy gheseyt hadde: Verstont het *Gregorius* op die tijt soo; Nu wert het anders verstaen.

Ich segghe dat het de heele Kercke nu verstaet / ghelijck het *Gregorius* verstaen heeft / te weten / voor eerst, dat men het wesen Godts selve niet en kan updrucken / oversulck / soo wanneer wy hem afbeelden / dat niemant en moet dencken / dat dat sijn wesen is.

Ten tweeden dat het niet onghesozloft en is / noch ongheruyt soodanighe beelden te maken / want soo betwesen is / *Gregorius* en heeft niet sulckx gheseyt: Is het niet onghesozloft / noch ongheruyt / hoe seght ghy dat / dat ons verstant dese aengaende verschillende is van dat van *Gregorius*? ofte waer inne sijn wy berispeelijck / als wy eene sake doen / die niet onghesozloft is?

Ten anderen. Als *Baronius* seght / dat dit gheschuyck naederhandt ingheboert is in de Kercke; hy boeghter sijne redenen by / die D. Cabeljan heeft versweghen / om te thoonen dat dit niet ongheruyt was / ofte onghesozloft; te weten / om dat Godt in die ghedaenten magh upgheschildert worden / in de welcke hy sich altemet aen de menschen verthoont heeft / als namelijk in de ghedaente van eenen ondra man / soo hy verschenen is aen Daniel ende Ioannes, ofte in de ghedaente van eene duybe / soo hy verschenen is boven het hooft Christi, als hy van Ioannes ghedoopt wiert / in den Iordaan.

Ten lesten, *Gregorius* heeft gheleest in t'jaer 726, ende ick hebbe boven verthoont upt het Concilie van Constantinopelen, dat het twee hondert jaren

te bozen een ghebruyck was in de Kercke van den H. Gheest upt te drucken in de ghedaente van eene dupbe/hanghende boven d'Antaren/ Jae vijfhondert jaren te bozen / soo Amphilocheus ghetuyght in *actis Baslij*, die welcke seght/ dat men t'ijnen tijde/dat is / in de dyp eerste hondert jaeren het H. Sacrament plocht te bewaeren in gonde/ ofte silbere dupben/ verbeeldende den H. Gheest. De wijle dan desen Paus niet en heeft willen strijden teghen het alder oudste gewoonte vande eerste Kercke / noch teghen de approbatie vande Concilien/ soo moet hier upt volghen/ dat hy niet gheseyt heeft / wat men niet en Mocht doen/ maer wat men niet en kost : Waer in hy oock ober-een-quam met alle Rechtsinnighe.

T'is oock wel noteerens weerdigh / t'ghene Turanus Vekiti, bemerckt heeft ; te weten / dat de Schrifture selve Godt beschrijft als een mensch/ ghebende hem lichaemelijke lidmaeten : Sy gheeft hem ooghen/als sy seyt *Eccles. 23. 28.* De ooghen des Heeren sijn klaerder als de Son : sy gheeft hem eenen mont / als sy seyt *Isaia 1. 20.* Den mont des Heeren heeft ghesproken. Sy gheeft hem handen/ als sy seyd by *Iob 10. 8.* Uwe handen Heere hebben my ghemaect. Sy gheeft hem armen / als sy seyt *Osea. 11. 3.* Dat Godt Israel ghedraghen heeft in sijne armen. Jae sy beschrijft hem als een mensch die wandelt/ wanneer hy quam by Adam in't Herbsch Paradijs/als een mensch die gram woert/die droef is/ &c.

Hier op vraeghen wy / waerom datmen Godt soo wel niet en magh toeschrijven lichaemelijke lidmaten met verwen/ als de de Schrifture hem lidmaten toeschrijft met woorden?

D. Cabeljau antwoort *Paris. 2. pag. 644.* Als aen Godt in de schrifture werden toegeschreven eenighe lichaemelijke leden, dat en is niet om aen te wijzen, hoe dat men hem wel schilderen, ofte uytbeelden mach, maer alleenlijk te doen verstaen de gheleghentheyte van sijne werckinghen, ende eyghenschappen, die ons noodigh sijn te weten.

Deer

Seet wel / maer de wijle D. Cabeljau, seyd dat men te kozt doet aen de onepndelijcke Majestejt Godts / al smen sijn wesen t'welck onbepaelt is / wilt uptdrucken met beelden / wiens wesen be- staet in sekere bepalinghen / vzaege ofte de schrif- ture mede niet te kozt en doet aen het onbepaelt wesen Godts / als sy hem beschrijft als een mensch / ende bepaelt met lichamelijcke lidtma- ten? seght ghy dat ja? soo heeft haer dan Schrif- ture misgrepen; seght ghy dat neen? soo segghen wy dan mede / dat wy niet te kozt en doen aen sijn onepdelijck wesen / wanneer wy hem als een mensch uptdrucken met beelden / namelijck oock / soo als hy sich altemet heeft verthoont aen de menschen.

Ten tweeden, Indien de Schzifture / soo D. Ca- beljau seyt / als sy aen Godt menschelijcke lidt- maten toeschrijft / ons wilt doen verstaen de ghelegghentheydt van sijne werkinghen / ende eyghenschappen : t'selbe segghen wy van onse beelden.

Dat en kan, seght D. Cabeljau in de beelden, en schil- derijen niet bequamelijck gheschieden. Waerom niet? ofte om wat reden? om dat, seyt hy / die gantsch daer toe schijnen te legghen, om den eenvoudighen te gheven die impressien, dat waerlijck sulcke leden, postuer, ende andere toevalligheden, in Godt te vinden zijn, als het beeldt verthoont.

Is niet al het selbe bande Schzifture? Hoe me- nigh slecht / plomp / ende eenvoudigh mensch / die by Partije schzifture leest / als hy bebindt dat Godt in de selbe beschreven wort als een mensch / met ooghen / met mont / met handen / met ar- men / kan die impressien hebben / dat waerlijck sulcke lidmaten te vinden sijn in Godt / als de Schzifture beschrijft? soo moet D. Cabeljau, ofte de schzifture beschuldighen in hare beschrijvinghen / ofte ons onschuldighen in onse beelden.

Daer is groot onderschept / seght D. Cabeljau, want de Schzifture en gheeft aen Godt gheene

Schamelijcke leden / ten sy met bygaende goede onderdrichtinghe, tot voorkomen van alle misverstant.

Voor eerst, dat is onwaerachtigh / want ghy sult mentighe plaetsen binden in de Schrifsture / daer Godt wozt beschreuen als een mensch / sonder eenighe boozgaende / ofte volghende onderdrichtinghe.

Ten tweeden, ghenomen het soo ware / die onderdrichtinghen konen ons soo wel dienen ten opsichte van onse beelden / om alle misverstant te boozkomen / als sy dienen ten opsichte vande beschrijvinghen van de Schrifsture / ende daerom en is het niet van noode / soo D. Cabeliau seyd / dat wy onder sulcke beelden met groote letteren schrijven, wat het hoof, handen &c. beteecken: **De** onderdrichtinghe vande Schrifsture selbe / is ons ghenoeghsaem om alle misverstant wegh te nemen. Tot noch toe dan sijn wy in onse beelden / ghelijck aen de schrifsture in hare beschrijvinghen.

Maer D. Cabeliau, soude ons gheern wijs maken / dat het strijdt teghen het ghebodt Godts / foodantighe beelden te maken. Tot dien eynde stelt hy booz het 4. Capittel *Deuteronomy v. 15. 16.* Laet ons hoozen wat schrifsture daer seyt: Wach u wel voor uwe zielen seght Moyses, (want ghy en hebt gheene ghelijkenisse ghesien ten daghe, als den Heere op den bergh Horeb uyt het midden des vyers tot u sprack,) op dat ghy u niet en maect eenighe ghesneden ghelijkenisse, van man, ofte vrouwe, van eenigh beest dat op der aerden is, van eenighen voghel, die door den hemel vlieghe, jet dat op de aerde kruypt, van eenigh visch die in t'water is, dat ghy oock uwe ooghen niet ophelt nae den hemel, ende aensiet de Sonne, ende de Mane, ende de Sterren, ende wort aenghedreven, dat ghy u voor die buyght, ende haer dient.

Wte en siet niet klac uyt dese woorden / dat Godt hier niet en verbiedt het maken van sijne beelden / magt alleen de Afgodtsche beelden / ghelijck sy het gulden kalf hadden ghemaect tot haren

haren Afgodt / waer op dit ghebodt expreffelijck
fiet / hy en begeert niet dat sy fullen maken de ge-
daente van man ofte vrouwe / ofte eenighe beeste /
de felbe hondende booz hare goden / soo als hy
haer oock verboden hadde in de thien gheboden.

Ick loochene dan eyndelijck / dat het ketterfch
is beelden te maken van den Vader / ende den H.
Gheest / ende overfulckx dat D. Cabeljau niet ter
goeder trouwe en is booztghegaen / als hy ons
op d'authoziteyt van Nicephorus heeft verghele-
ken hy de oude ketterx / ten eerften om dat Nicepho-
rus niet en seght dat het ketterfch is / maer onghe-
rymt, ten tweeden, om dat d'authoziteyt van Nice-
phorus hier niet en moet ghelden / de wijle hy soo-
dantghe reden hy hzenght / die niet ghelijckfoz-
pigh en is aen de Schyfture / sae fchrydt teghen
het ghebryck / ende ghewoonte van de oude ketter-
ke / ende hy felbe in beele andere ftrucken bevonden
wozt ketterfch te wesen.

Maer al dit / fal my D. Cabeljau helteben te seg-
ghen / of de Gherefozmeerde ketterx fijn / als
hy op r'eerste blat van haeren Dozrechtschen
Bijbel / Godt / ofte de H. Dypbuldigheyt upt-
drucken met eenen Triangel of Dyp-hoek : en-
de of dit niet en fchrydt teghen Schyfture / nae
den D. Cabeljau wilt hebben / dat Godt verbo-
den soude hebben alle ghelijckeniffen om hem te
berbeelden : Hy fal my oock helieben te segghen /
wat datter meer onghepymt is / ofte Godt upt-
te drucken in soo eene ghedaente als wy lezen in
Schyfture / dat hy aen de menschen berfchenen
is / of in soo eene / die noch in schyfture noch er-
ghens te vinden en is.

Vraeght ghy my nu / om wat oorfake van
dat Nicephorus de iacobiten booz ketterx hout :

Ick antwoorde met fijn eyghen woorden
Ten eerften. Om dat sy den Paelfchen vierden nae de
ghewoonte der Ioden, offerende fchaepen, en offen,
ende de poften van hare huysen beftrijkende met het
bloedt, van het lam, dat flachteden, ende aten.

Ten tweeden, om dat sy niet en ontvinghen het lichaem, ende bloedt des Heeren, maer offerden een lam op sijn loodsch.

Ten derden, om dat sy het kruys doopten, even ghelijck een mensch wort ghedoopt, soo wy hier nae sulden hoozen.

Wat nu eyndelijck de leste vraghe belanght/ of de iacobiten van Nicephorus als ketters sijn veroordeelt gheweest / om dat sy maecten de beelden banden Sone: Cabeliau seght dat jae/ende ick segghe dat neen / want ick hebbe in mijn Staeltje Pag. 210. gheseydt dat Nicephorus niet een enkel woort meente en maect van den Sone / maer alleen banden Vader / ende den H. Gheest / ende D. Cabeliau en durst oock niet ontkennen / maer seght : Dat is een sobere aenmerckinghe, nae dien hec licht uyt onse woorden is te mercken, dat wy anders niet segghen willen, dan dat het van Nicephorus is ghewouden gheweest voor berispelijck, de drie-eenigheyt uyt te beelden.

Ooch men vraght niet wat ghy hebt willen segghen/maer wat ghy inder daet gheseyt hebt/ nu ist seker dat Nicephorus niet een woort en rept banden Sone / ende dat ghy hem daer by gheboeght hebt / soo blijft ghy dan oberruyght van vervalschinghe.

Dit en is gheene sobere aen-merckinghe, soo als ghy seght/om dieswil dat men dooz den Sone nae sijne gheboorte/deurgaens verstaet/den tweeden persoon bestaende inde menschelijcke / ende goddelijcke nature/dien volghens de eenboudighe dit u byboeghsel lesende/souden hare impressien maken/ als of de beelden Christi mede van Nicephorus werden berispt/ t'welck ontwaerachtigh is/ vervolghens streckt tot verblindinghe bande Ghe-meente. Ick come tot het ander deel.